

גליון

332

פרשת זלא - חזק עלבועות תש"פ

חשבתי שאני מתעלף. צ'יפ הולכת לפתוח סניף נוסף מולי. דבר שיגרום לי - מיידית - צניחה תלולה במכירות. הסניף של 'קוט' גדול פי ארבע מהצרכניה שלי, והם בודאי ימשיכו במבצעי ההוזלה שיגרמו לי נזק מידי.

התקשרתי לעורך הדין שלי 'פיצמן', ובקשתי שיבדוק האם 'קוט' סגרה עם צ'יפ, או שנוכל גם אנחנו להיכנס למשא ומתן, על רכישת החנות הסגורה של 'קוט'. כעבור שעתיים חזר עם בשורה טובה: "ג'ונתן, המשא ומתן בעיצומו. צ'יפ מוכנה לשלם ל'קוט' חצי מיליון דולר, אבל ב'קוט' מסרבים, הם רוצים יותר".

בקשתי מהעו"ד להיכנס למשא ומתן: "תוסיף עוד מאה אלף דולר ותנסה לסגור עם 'קוט'".

במשך שלושה שבועות חברת ההלבשה 'קוט' מהתלת בי ובחברת 'צ'יפ' והמחיר מאמיר. תכל"ס, צ'יפ היתה מוכנה לסגור על תשע מאות אלף דולר ו'קוט' הסכימה. עו"ד פיצמן נבהל ושאל: "ג'ונתן מה עושים, סוגרים?". נשמתי עמוק וחשתי מסוחרר. כבד עלי הסכום, אין לי רזרבות כאלה... אבל האיביים הללו, אנשי צ'יפ, יעשו הכל כדי למוטט אותי. לא אתן להם. אמרתי לו: "פיצמן יקירי, סגור עיסקה על מיליון דולר, אין ברירה".

בשעות הערב חתמנו על החוזה. יצאתי לרחוב מביט בשמים, ואומר: "מהיכן אביא מליון דולר. וגם אחרי הרכישה. מה אעשה בחנות ענקית שצריכה שיפוץ בעשרות אלפי דולרים...". התקשרתי לידידי הצ'נג'ר שיבדוק מה היתרה שלי אצלו... הלוא כמעט כל מה שיש לי, זה אצלו.

- "מיליון דולר", השיבני.

- "או-קיי יידי, קח לך חודש מהיום, אני צריך את הכסף במזומן. אנא תתחיל לארגן. ישנו סעיף בחוזה שאם אאחר או אתחרט, אקנס בעשרה אחוז ממחיר הקניה, ורק זה חסר לי".

ידידי הצ'נג'ר לא אכזב. יומיים לפני התאריך הנקוב העביר לחשבוני בבנק מיליון דולר. הכל העברתי לחברת 'קוט', והנה עומד לזכותי נכס חסר סיכוי, שאין מה לעשות איתו... אבל העיקר שהרחקתי מעלי את ה'מזיק' הקרוי - 'חברת המזון צ'יפ'.

יאר ד' פָּנִי אֵלֶיךָ וַיִּזְוָךָ (ו, כה)

יאר ה' פניו אליך - יראה לך פנים שוחקות, פנים צהובות (רש"י)

כמה מרנינים הם אותם רגעים שאדם מרגיש שהקב"ה כביכול מחייך אליו - מראה לו פנים שוחקות, מראה לו כמה הוא אוהב אותו וכמה הוא משגיח עליו בכל פרט ופרט. נספר להלן עובדה הממחישה לנו קצת מהי 'הארת פנים' מן השמים.

בעל המעשה מספר: "שמי ג'ונתן. לפני ארבעים שנה אבי ע"ה הוריש לי צרכניה בשכונת היוקרה בעיר הגדולה. הצרכניה נמצאת בלב השכונה שמוקפת בבניינים גבוהים. אנחנו היינו המרכז הקמעונאי הגדול כך שכולם קנו אצלנו".

מצב ההכנסות היה בס"ד במצב מצויין. את רוב רווחי העברתי לידי של ידיד טוב שלי, צ'נג'ר, חלפן כספים ירא-שמים, שנהג לעסוק בהשקעות אטרקטיביות בבורסות העולם וכולנו סמכנו עליו. היה לנו 'היתר עיסקה' ואת הרווחים השארתי אצלו שימשיך להשקיע. בנוסף, היה לו גמ"ח גדול להלוואות, והוא עמד לימינם של רבים וטובים, יהודי מורם מעם.

לפני כעשרים שנה, לפני שיצאתי לפנסיה, רכשה חברת מזון גדולה, צ'יפ שמה, בנין בן שתי קומות כחצי קילומטר מהצרכניה שלי, ופתחה במבצע הוזלות. הרגשתי די מאוים, ובמידה מסוימת איבדתי לקוחות, לא הרבה, אבל מספיק כדי שאבחין בצמצום בן מספר אחוזים בהיקף ההכנסות. להגיד שהורדתי מחירים בעקבות הנגיסה של חברת המזון הגדולה? לא הורדתי. לצרכניה שלי יש שם טוב, היא נחשבת ואהודה, ומבחינתי מעשי הצדקה והחסד שעשיתי מיגנו אותי מפני מפולת או בריחה של קונים. הרי הקב"ה זן ומפרנס, ומה לי לדאוג?!... אבל דיבורים לחוד ודאגות לחוד...

חצי שנה אחרי פתיחת הסופרמרקט של חברת צ'יפ. קולטת אוזני שיח ושיג בין שני קונים שלי: "שמעת רבינוביץ? חברת צ'יפ משווקת המזון, עומדת לרכוש את חנות ההלבשה 'קוט', זו שנסגרה לפני חודשיים, זו שניצבת ריקה מול המכולת של ג'ונתן. עשרים מטר מעבר לכביש".

שבועיים-שלושה אחרי שבוצעה העיסקה, מתקשר אלי עו"ד פיצמן ואומר לי: "ג'ונתן תנשום עמוק..." , חשבתי קרה אסון. "ג'ונתן קרה לך נס... לפני שעה נודע לי שידידך הצ'נג'ר פשט רגל, הוא עשה כמה עסקאות גרועות ואיומות, במקביל חצי ממניות הבורסה שרכש צנחו בשבעים שמונים אחוז, בשורה התחתונה הוא השאיר חובות של עשרות מיליונים לטיפוסים כמוך שעשו איתו היתר עסקא. הלכה העיסקה והלך הכסף", כך סיכם עו"ד פיצמן.

התיישבתי רועד כולי מול הקופה ועצמתי את עיני, לפתע הבנתי כמה רחמן וטוב אלי הקב"ה. 'שלח אלי אויב אכזר' את חברת המזון צ'יפ שאימה על פרנסתי... ניהלתי מולה מאבק נדל"ני עיקש, ורכשתי נכס שאין לי צורך בו... אבל בפועל הצלתי את ממוני, לולי זאת - עמל של שלושים שנים היה יורד חלילה לטמיון. היוצא מהדברים, שחברת צ'יפ למרות שהופיעה בדמות אויב, בתכל"ס נשלחה לטובתי... ועל כך - ועל עוד הרבה דברים - אני מודה לבורא יתברך.

[מתוך 'האמנתי ואזמרה']

חג השבועות - חג מתן תורה

וַיִּתֵּן בְּלִבָּנוּ בְּיָמֵהּ לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל...
לְשִׁמּוֹעַ לְלִמּוּד... וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי
תְּלַמּוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה

ישיבה מבורכת בתלמידים היתה בעיירה קראסון שבפלך קייב שבאוקראינה, בראשה עמד הגאון רבי הירש שלעז צ"ל. בין תלמידי הישיבה נמנו עשרות תלמידים שעסקו בתורה באהבה, חלקם הפכו לגאוני עולם. טובי המוחות והכוחות מהמחוז כולו ומחוצה לו הגיעו ללמוד בישיבה, אשר קנתה לה שם טוב כבית יוצר לתלמידי חכמים מופלגים.

אחד הבחורים שלמד בישיבה, הבנתו היתה איטית, מוחו בקושי הבין. לצערו כי רב, הוא התקשה להבין אפילו מהלכים פשוטים בסוגיות לא מורכבות, ועל אחת כמה וכמה סוגיות סבוכות או מהלכים עיוניים. למרות זאת, בער בו הרצון להבין את התורה ולהתחבר אליה, והוא נהג לבקש מכל בני הישיבה עזרה וסיוע, שיסבירו לו משפט אחד, שורה אחת, קושיא אחת או תירוץ אחד...

המשימה היתה לא קלה, ומטבע הדברים – ניתן להבין כי הבחורים ניסו לחמוק ממנה, לא מרוע חלילה, אלא מתוך מחשבה כי זמנם יקר, ואין להם את הפנאי הדרוש. היטב הבינו, כי אם יתנדבו להסביר לו שורה אחת – הדבר יכול לארוך זמן מרובה, אותו העדיפו לנצל כדי ללמוד בעצמם. אך הבחור לא אמר נואש, יום אחר יום, שעה אחר שעה, היה הולך ומבקש מבחור שיסביר לו שורה אחת, מהלך

אחד, משפט אחד – שיאיר את עיניו ולו במשהו, שיתן לו לזכות בפרוסה קטנה מהתורה!

רוב ככל הבחורים, הצליחו באדיבות ובנימוס להתחמק, לבד מבחור אחד - שריחם עליו מאוד, והסכים להיענות לבקשותיו ולהסביר לו, פעם אחר פעם, בסבלנות ובבהירות. עם הזמן, וככל ששאר הבחורים חמקו מלסייע לו, הוא הפך ל"לקוח קבוע" של הבחור של שריחם עליו, והחל לבוא אליו מדי שעה... אט אט, פקעה גם סבלנותו של הבחור הרחום, והוא ביקש מהבחור כי יואיל לשאול אותו עד 2 שאלות ביום, ותו לא...

הבחור פנה והלך בפחי נפש, מאוכזב וכאוב. מעתה - היטיב להבין - נגזר גורלו, איש בישיבה לא מוכן לסייע לו. הנה הבחור האחרון שעוד השיב לשאלותיו והסכים להיענות לבקשותיו - גם הוא דוחה אותו מלפניו. עצוב ושבור הצטנף לו הבחור בפינת בית המדרש, והבחור הרחמן שהשיבו ריקם - עקב אחריו וגילה כי הוא רוכן על ספר כלשהו, כשבעיניו דוק של עצב...

מצא לו הבחור הרחום 'תירוץ כלשהו', קם ממקומו והחל להתקרב אל הפינה בלאט. מרחוק הבחין כי הספר עליו רוכן הבחור הלז אינו אלא סידור, וכשהתקרב עוד - נרתע לאחור בהתרגשות. הבחור האומלל, שלא הצליח להבין שורה אחת בתורה בכוחות עצמו, ועתה התאכזב שאיש לא מוכן לסייע לו - פשוט פתח את הסידור בברכת 'אהבת עולם', והוא שב ואומר, ברגש ובמתיקות, בדמעות ובתחנונים פעם אחר פעם: "אבינו אב הרחמן, המרחם, רחם עלינו ותן בליבנו בינה...". והוא מוסיף ומתבל את תפילתו במילים בשפתו שלו, באידיש וברוסית, ומבקש: "אבא שבשמים, אינני רוצה להצטרך לבריות, לא רוצה לבקש ולא רוצה להתאכזב. אבא, אתה נתת את התורה, פקח לי את העיניים להבינה לבד, תן לי את היכולת ללומדה, לקלוט אותה, להבין מה כתוב בה, למה זה כתוב, מה מבנה כל סוגיה ומה פירושה!".

והבחור הרחום עומד מרחוק, עוקב בעיניו אחר ההתייפחויות העולות ויורדות: 'לשמע ללמוד וללמד - אבא, וכי אני רוצה להיעזר באחרים? אני רוצה להבין כל כך טוב, עד שיעזרו בי, שיבואו ללמוד ממני! רק אנא, ברחמים, פתח לי את שערי האורה, רצוני ללמוד תורה ולהבינה!'.
לבו של הבחור הרחמן לא עמד במראה קורע הלב, והוא קרב אליו, הניח יד רכה על כתפו, התנצל על שהשיבו ריקם לפני שעה קלה, והציע לו לבוא ולשאול כל שאלה שירצה בכל זמן שיבקש.

ואכן, הבחור הלז ניצל היטב את טוב לבו, היה מרבה לשאול ולבקש להבין, עד - - - שיום אחד, תפילתו נשמעה. בורא עולם פתח בפניו את העיניים, ופתאום - דברי התורה החלו להאיר לו, הוא הבין אותם היטב. הוא הפך לאחד מהאריות שבחבורה, דמות מופת בהיכלה של הישיבה!.

אלא שאחד מבני המשפחה ששהה במקום, חש כי זו חידה שחייבת פיצוח, ושב ושאל: "אבל למה דווקא בבא בתרא? תורה היא וללמוד אנו צריכים - למה שילמד דווקא בבא בתרא?!"

חי"ך רבי חיים לרגע, הרים את עיניו, והשיב על אתר: "בחג השבועות נפסק כמה תורה יוכל יהודי ללמוד. אם יקבל על עצמו ללמוד בבא בתרא ויתפלל על זה, הרי שכך ייגזר בשמים. וממילא - יצטרכו משמים לספק לו את מנוחת הנפש שתאפשר לו ללמוד מסכת כה ארוכה, וירפאו את אשתו!"

סיפור מופלא זה, מאיר מה כוחה של קבלה טובה ללימוד התורה המתקבלת בחג השבועות. כיצד בורא עולם פותח את השערים, ומעניק את הכוחות למי שמקבל על עצמו קבלה כזו - לעמוד בה בגבורה, להצליח בה.

ויותר מזה - ביום הזה, בורא עולם מעניק ישועות גדולות ונכספות לכל מבקשי הישועה, הזקוקים לישועה כדי לאפשר להם לעמוד בקבלותיהם בלימוד התורה. כלומר, אם אנו זקוקים לישועה ברפואה, בפרנסה, או בכל צורך אחר, הרי שאם נקבל על עצמנו קבלה טובה בלימוד התורה בחג השבועות, הרי שביום הזה בורא עולם ישיע אותנו מהמצוקה, כדי לאפשר לנו לעמוד בקבלה הטובה הזו.

יהודי יקר, פותחים לנו את הדלת, נותנים לנו את ההזדמנות. כל שעלינו לעשות הוא לקבל על עצמנו קבלה טובה, לנצל את יום מתן תורה כדי להתחבר באמת ללימוד התורה, עם כל הכוח ובמלוא העוצמה. הבה נקבל על עצמנו קבלה טובה נוספת בלימוד התורה: תוספת של כמה דקות לימוד, שיעור נוסף, חומר לימודי חדש. קבלה טובה בחג השבועות - מבטיחה שבורא עולם יסייע לנו לעמוד בה, יעניק לנו את כל מה שאנו זקוקים לו כדי להצליח בתורה!

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב אשר קובלסקין]

**אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה זְכוּת שְׁמַיִם
וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי (ירמיהו לג, כה)**

ידועים דברי רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל בספרו 'נפש החיים' (שער ד), שאם יהיה מצב שבכל העולם לא ילמדו תורה, אפילו רגע אחד - העולם לא יתקיים! כי התנאי לקיום 'חוקות שמים וארץ', הוא 'בריתי יומם ולילה' - שיהיה בעולם לימוד תורה ללא הפוגה יומם ולילה.

כידוע בשנת תשמ"א בעת שהעיראקים בנו כור אטומי, והיו בשלבים מתקדמים לקראת פצצת אטום, רצה ראה"מ דאז מר מנחם בגין לפוצץ את הכור, אבל שמעון פרס התנגד. "יצאת מדעתך?" טען פרס, "בשום אופן לא! הרי כל מדינות ערב תתקפנה אותנו, כל העולם יהיה נגדנו. בשום אופן לא!"

ככל הסיפור הזה סיפר יהודי מבוגר אחד למרן הגרא"מ שך זצ"ל, בהוסיפו: "אני למדתי באותה ישיבה, ואני זוכר את שני הבחורים הללו. לימים, כל בוגרי הישיבה הצליחו איש איש בדרכו, אבל הוא - אותו בחור שבכה והתחנן לזכות בתורה - הלא הוא פוסק נודע פלוני, שרבים ביהדות ארצות הברית הולכים לאור פסקיו ומודרכים לאורו! ראו עד היכן כוחה של תפילה - הרי הוא היה בעל המוח החלש ביותר בחבורה, ולבסוף - הוא הגאון המפורסם ביותר מבין בוגרי הישיבה!"

סיפור זה ללמדנו בא: אין ספק שיש מי שנתן לו ה' יותר כשרונות, ויש מי שפחות. אין ספק שיש מי שניחן ביותר התמדה, ויש מי שפחות. ובאותה מידה - אין ספק שכל הקשיים, המהמורות, המצוקות וההתמודדויות שיש לכולנו בלימוד התורה - יכולים לפקוע ולהיעלם מהעולם כהרף עין, בתפילה אחת מעומק הלב, עם כל הרגש, בדמעות, בתחנונים על החיים!

הנה אנו ניצבים ברגעי ההזדמנות, בחג מתן תורה, כשאבא פותח את האוצר ומבקש להשפיע עלינו תורה, אהבת תורה, התמדת התורה, חשק התורה, הבנת התורה, בהירות התורה. עכשיו השערים פתוחים! ילד, בחור, אברך, אבא, סבא, כולנו - זה הזמן לבוא לאבא ולהתחנן, לספר על הקושי שמפריע לנו ללמוד, לבקש על מה שעוצר אותנו מלהתחבר, לנצל את עת הרצון המופלאה הזו!

ואם כך נעשה - נצא מחג השבועות ברכוש גדול באמת. נקבל את התורה, נפתח לעצמנו את שעריה, נוכל להתרפק עליה ולהיות מחוברים עימה עד אין קץ, לנצח נצחים!

אל מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א נכנס יהודי, שחזתו העידה עליו כי הוא כאוב, משהו מעיק עליו מאוד. כשהגיע תורו לדבר עם הרב, החל לספר כי רעייתו לקתה במחלה די מסתורית, שכל צורת ריפוייה היא קצת מוזרה, אורכת הרבה זמן, והתוצאות כלל אינן מובטחות.

"הרופאים אומרים שזה תהליך ארוך ומייגע שאולי יעזור ואולי לא, מה לעשות?" - שאל האיש, כשקולו מתרסק ובעיניו מבצבצת דמעה.

רבי חיים, כדרכו, פסק תשובה קצרה וחותכת: "בחג השבועות המתקרב, תקבל על עצמך ללמוד מסכת בבא בתרא!"

"בבא בתרא?!" - תמה הלה, תמהו גם בני הבית. "מה עניינה של מסכת זו, הארוכה ביותר בש"ס ומהמורכבות שבה, שכל כולה עוסקת בדיני ממונות, למחלתה של האשה? כיצד בבא בתרא מהווה סגולה לרפואתה?!"

"כן, בבא בתרא!" - פסק רבי חיים, ושב ושקע בגמרא שלפניו...

ככל הנראה, פרס גם נקט באמצעים מעשיים כדי למנוע מבגין לצאת למבצע של השמדת הכור. אולם בשלב מסוים נוצרו תנאים מתאימים ליציאה למבצע, הוא היה צריך להתבצע בדחיפות מרובה. התאריך נקבע לערב חג השבועות שחל באותה שנה בשבת. בגין שלח לשאול את מרן הגרא"מ שך זצ"ל ואת הצדיק ה'בבא סאלי' זצ"ל, האם לצאת למבצע.

ה'בבא סאלי' שאל: "באיזו שעה?", וכאשר השיבו לו: "בשעה שתיים עשרה". אמר ה'בבא סאלי': "חס וחלילה! שלא תעיזו לעשות לפני השעה שלוש, תעשה בשעה שלוש, ותצליח".

שאל הגאון רבי יעקב איידלשטיין זצ"ל את ה'בבא סאלי': "מה ההבדל בין שתיים עשרה לשלוש? בכל מקרה, זה יהיה למרבה הצער, בשבת, והדבר מותר רק מפני פקוח נפש".

אמר לו ה'בבא סאלי': "אני אגיד לך, בחורי הישיבות שאמורים ללמוד כל הלילה בליל שבועות, בדרך כלל נחים בערב שבועות. לאחר תפילת מוסף אוכלים סעודת שבת, והולכים לישון. עד שהם חוזרים לגמרא כבר תגיע השעה שלוש. בשעה שתיים עשרה עדיין אין מספיק תורה בעולם, כולם ישנים. אם הוא יעשה את זה בין השעה שתיים עשרה לשלוש הוא לא יצליח, אין זכות תורה. אם הוא יעשה את זה אחרי שלוש, כשרבים כבר חזרו לגמרא, הוא יצליח!".

[מתוך הספר 'אריה שאג' - הגה"צ רבי אריה שטר זצ"ל]

וַיִּזְזוּ שְׁמַיִם יִשְׂרָאֵל וַיִּגְדַּל הַהָר (שמות יט, ב)

כוונת הכתוב הוא להקדים ג' עניינים הם עקרי ההכנה לקבלת התורה... וענין ג' הוא בחינת ייעוד חכמים בהתחברות בלב שלם ותמים... אלא יתוועדו יחד ויחדדו זה לזה ויסבירו פנים זה לזה, וכנגד זה אמר 'ויחן שם ישראל' לשון יחיד שנעשו כולן יחד כאיש אחד, והן עתה הם ראויים לקבלת התורה (האזה"ח הק')

"נכנסתי בשעתו כבחור צעיר לישיבת פוניבז'", סיפר תלמיד חכם אחד, "בשבועיים הראשונים למדתי מצוין, אבל היה לי קשה מאד. בשלב מסוים הרגשתי כי אני מתחיל להיאבד בים הבחורים. לא מצאתי את עצמי. יום רודף יום והמים הסוערים החלו לאיים ולשטוף...".

"ואז לפתע הגיעה ספינת ההצלה. היה זה כשבועיים וחצי לאחר תחילת הזמן, בסדר ג'. ניגש אלי רבי בן ציון פלמן זצ"ל, שהיה אז בחור חשוב ומבוגר ממני בכמה שנים, ואמר לי: "יש לי כאן בעיה קלה בסוגיה. אינני מצליח לסדר לעצמי את המחשבות ולפתור את הבעיה. אולי למדת כבר את הענין. ואם לא למדת, אולי תוכל לסייע לי ותוכל ללבן איתי יחד את העניינים המפותלים מתחילתם. ואולי נלמד מההתחלה את הבסיס של הסוגיה".

"ר' בן ציון התיישב לידי והתחלנו ללמוד את הסוגיא. אני מסביר, ובן ציון חוזר על הדברים שלי, בנעימות ובסבלנות, מנתח פה ושם, ונהנה מאד מההסבר שלי. בשעה שהסברתי לו כיצד אני מבין את התוספות ודברי הרא"ש, ראיתי כי מרגע לרגע מתבהרת לו הסוגיא טוב יותר, ועוד יותר. וזה נתן לי הרגשה נעימה במיוחד. כאשר נפרדנו הוא הודה לי בשמחה רבה".

"הלילה הזה רומם אותי. ייצב את רוחי התחיל לעצב את נשמתו. ובעיקר, קיבלתי מרץ וחיות, מעוף ורצון עז שמכוחם אני 'עף' עד היום הזה, ברוך ה'".

היו צעירים, שניתנה להם תשומת לב, היו להם חברים, אך גם היצר הרע התחבר אליהם, מעט. אחד מהם, אברך בעל מעלה, סיפר: "בבחרותי, אמנם ישבתי בישיבה, אבל לא הייתי מתמיד גדול, ודי למבין... פטפטי רבות בשיחת חולין, הראש שלי לא היה בלימוד. ישבתי ממש בצד ליד אחד החלונות הגבוהים של הישיבה בפוניבז', ושם תמיד מצאתי עם מי לדבר ועם מי להתבטל, כן, זה מה שהייתי".

"יום אחד בלי הודעה מוקדמת, בא אלי ר' בן ציון ושאל אותי בעדינות אודות איזו הבחנה בסוגיה הנלמדת. כמדומני שאז למדו מסכת בבא בתרא, הוא דפדף איתי לסוגיה שלמדו באותם ימים בישיבה ועשה את עצמו כמי שקשה לו משהו. שתקתי. אמרתי שאני לא יודע. הוא ניסה להסביר לי פשט, ושאל אותי מה אני חושב על זה, אבל באמת הוא לא רצה לשאול אותי, ולא לשמוע את דעתי בסוגיה, הוא התכוון למשהו אחר, ליצור איתי קשר, לעודד אותי לשבת וללמוד".

"ואז כאשר סיים להציע את הפשט שלו, ביקש שאחשוב על כך האם זה נראה לי. אחר כך הסביר לי בדרכי נועם שצריך לנצל את הזמן, ובפרט את ימי הבחרות, וסיים 'ואם קשה לך משהו בהבנת הסוגיה תבוא אלי, ונדבר בלימוד, כל מה שקשה לך תבוא וננסה ללבן יחד, ואולי נצליח להבין'. זו בעצם הייתה הפגישה האישית הראשונה, עם הרב פלמן".

"אחר כמה ימים שוב ניגש אלי, ושאל שאלה, והסביר את דעתו, ושאל את דעתי האם אני מסכים עמו. הדבר חזר כך כמה וכמה פעמים, ושוב עודד אותי לשאול אותו שאלות בהבנת הסוגיה, לאט לאט התחלתי לגשת אליו ושאלתי אותו, והוא הסביר לי בצורה ברורה את הכל".

"עד שבשלב מסוים, הציע לי ללמוד איתו חברותא בשעות של הצהרים בהיכל הישיבה. וכך מידי יום למדנו כחצי שעה ויותר, הוא היה אז אברך חשוב ואני הייתי בחור צעיר ושובב, והקביעות הזו הייתה לי לכבוד גדול. ומאז נוצר קשר חזק יותר בינינו. הוא היה אומר לי רבות מדברי רבי עקיבא איגר, כי הייתה לו מטרה ללמוד דברים דווקא מהשורש שלהם, ובבהירות כשמש בצהרים. במשך הזמן קיבלתי משיכה נפשית אליו, והעמידני בקרן אורה בכל התחומים".

[מתוך הספר 'ללא שם']